ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

Lietas arhīva Nr. A42-00865-18/43
ECLI:LV:ADRJRIT:2018:0412.A420286917.2.S

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rēzeknē 2018.gada 12.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Staņislavs Linkevičs,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc pieteicējas SIA "EfTEN Dunte" pieteikumanbsp; par Būvniecības valsts kontroles biroja 2017.gada 9.augusta lēmuma Nr. 2-2.1-2017-5 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Būvniecības valsts kontroles biroja (turpmāk - Birojs) būvinspektors 2017.gada 9.martā veica pārbaudi pieteicējas SIA "EfTEN Dunte" ēkā /adrese/. Par veikto pārbaudi būvinspektors 2017.gada 13.martā sastādīja atzinumu Nr.4-2.1-2017-133-3765 (par publiskas ēkas ekspluatācijas pārbaudi).

Ar Biroja Kontroles departamenta direktora 2017.gada 16.maija lēmumu Nr.4-2.5-17/217 "Par patvaļīgās būvniecības seku novēršanu ēkā /adrese/" apstrīdēšanu" uzdots pieteicējai SIA "EfTEN Dunte" līdz 2017.gada 31.decembrim saskaņot atbilstošu būvniecības dokumentāciju Rīgas pilsētas būvvaldē, lai novērstu 2017.gada 13.marta atzinumā Nr.4-2.1-2017-133-3765 konstatētās patvaļīgās būvniecības sekas pieteicējas ēkā /adrese/ un par paveikto informēt Biroju.

Pieteicēja Biroja Kontroles departamenta direktora lēmumu apstrīdēja.

[2] Ar Biroja 2017.gada 9.augusta lēmumu Nr. 2-2.1-2017-5 (turpmāk arī – Lēmums) atstāts negrozīts Biroja 2017.gada 16.maija lēmums Nr.4-2.5-17/217 "Par patvaļīgās būvniecības seku novēršanu ēkā /adrese/" apstrīdēšanu".

Lēmums pamatots ar sekojošiem argumentiem.

[2.1] Saskaņā ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/datiem pieteicējai nostiprinātas īpašuma tiesības uz ēku /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs B/; turpmāk - Ēka).

Atbilstoši Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietai Ēkas kadastrālā uzmērīšana pēdējo reizi veikta 2016.gada 5.decembrī un Ēkas galvenais lietošanas veids ir "Skolas, universitātes un zinātniskajai pētniecībai paredzētās ēkas" (lietošanas veida kods 1263). Ēka pieņemta ekspluatācijā 2007.gadā, tai ir 8 virszemes un 1 pazemes stāvs. Ēkas 1.stāvā, 6.stāvā un 7.stāvā atrodas biroju telpas (lietošanas veida kods 1220 - biroja telpu grupa), 2.stāvā un 5.stāvā - apmācību telpas (lietošanas veida kods 1263 - izglītības iestāžu telpu grupa), 3.stāvā un 4.stāvā - zinātniskās pētniecības telpas (lietošanas veida kods 1263 - izglītības iestāžu telpu grupa), 8.stāvā - tehniskās telpas (lietošanas veida kods 1274 – cita, iepriekš neklasificēta telpu grupa).

2017.gada 9.martā Biroja būvinspektors publisku ēku ekspluatācijas uzraudzības ietvaros apsekojis Ēku, par to 2017.gada 13.martā sagatavojot Atzinumu, kurā konstatēti pārkāpumi attiecībā uz lietošanas drošību, vides pieejamību, ugunsdrošību, patvaļīgu būvniecību un ekspluatāciju.

2017.gada 16.maijā Birojs izdeva lēmumu Nr.4-2.5-17/217 (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums), kurā secināts, ka:

1) izdot lēmumu par Ēkas lietošanas bīstamības novēršanu nav lietderīgi, jo Ēkas pašreizējais stāvoklis nerada reālu apdraudējumu Ēkas apmeklētāju un personāla dzīvībai un veselībai, turklāt Ēkas īpašnieks apņēmies veikt marķēšanu un durvju brīvu atvēršanu;

2) attiecībā uz Atzinumā konstatēto par atsevišķu telpu, kas lēmumā uzskaitītas, izmantošanu neatbilstoši lietošanas veidam atzīts, ka būvinspektora secinājums par minēto ir pamatots, jo saskaņā ar publiski pieejamo informāciju par uzņēmumiem un iestādēm, kuru juridiskā adrese reģistrēta Ēkā, tās neveic darbības, kas atbilst būvju klasifikācijas kodam 1263 - izglītības iestāžu telpu grupa; telpu lietošanas veida maiņa atbilst telpu vienkāršotajai atjaunošanai (bez pārbūves);

3) attiecībā uz Ēkas 5.stāvā un 6.stāvā izbūvētajām pašnesošajām sienām pieļauta patvaļīga būvniecība, jo būvdarbiem nav izstrādāta atbilstoša dokumentācija;

4) uz lēmuma izdošanas brīdi aizliegt Ēkas vai atsevišķu tās telpu lietošanu nav samērīgi un lietderīgi; patvaļīgi veiktajiem būvdarbiem var tikt izstrādāta nepieciešamā būvniecības dokumentācija, tādēļ Ēkas īpašniekam noteikts pienākums novērst Atzinumā konstatētās patvaļīgās būvniecības radītās sekas, tādu izstrādājot un saskaņojot būvvaldē līdz 2017.gada 31.decembrim.

[2.2] Lietā ir strīds par to, vai pieteicēja ekspluatē Sākotnējā lēmumā norādītās Ēkas strīdus telpas neatbilstoši to lietošanas veidam, tādējādi pieļaujot patvaļīgu būvniecību, un vai saistībā ar minēto pamatots ir Sākotnējā lēmumā uzliktais pienākums pieteicējai saskaņot būvniecības dokumentāciju norādītajā termiņā. Proti, strīds pastāv saistībā ar Atzinuma 6.sadaļā ietverto piezīmi par punktu Nr.8 attiecībā uz telpām, kuras tiek ekspluatētas patvaļīgi. Savukārt konkrētas telpas, kurās konstatēti pārkāpumi - to lietošana neatbilstoši kadastrālās uzmērīšanas lietā norādītajam lietošanas veidam - norādītas Sākotnēja lēmuma 1.punkta 4.rindkopā slīprakstā:

1) Ēkas 2.stāva apmācību telpas Nr.9, Nr.14, Nr.15, Nr.16., Nr.21, Nr.22, Nr.32, Nr.40, Nr.61, Nr.68, Nr.69 un Nr.70 tiek izmantotas kā biroja telpas;

2) Ēkas 3.stāva darba telpa Nr.37 tiek izmantota kā atpūtas telpa;

3) Ēkas 3.stāva apmācību telpas Nr.47, Nr.48, Nr.49, Nr.50 un Nr.71 tiek izmantotas kā biroja telpas;

4) Ēkas 5.stāva apmācību telpas Nr.3, Nr.4., Nr.5, Nr.8, Nr.12, Nr.44, Nr.45, Nr.58. Nr.60, Nr.61, Nr.62, Nr.73, Nr.74 tiek izmantotas kā biroja telpas;

5) Ēkas 5.stāva darba telpa (Sākotnējā lēmumā kļūdaini nosaukta par apmācību telpu) Nr.44 tiek izmantota kā biroja telpa;

6) 6.stāva biroja telpa Nr.44 tiek izmantota kā konferenču telpa;

7) 7.stāva biroja telpa Nr.15 tiek izmantota kā konferenču telpa.

Birojs konstatē, ka saistībā ar strīdus telpu lietošanu administratīvās lietas izskatīšanas ietvaros iegūta būtiska informācija no Izglītības kvalitātes valsts dienesta, kas citu starpā apliecina Sākotnēja lēmuma tiesiskumu. Kā redzams no lietā esošās Izglītības kvalitātes valsts dienesta 2017.gada 10.jūlija vēstules Nr.2-13/107, nevienai izglītības iestādei Ēkā nav reģistrēta ne juridiskā adrese, ne izglītības programmu īstenošanas vietas adrese. Proti, secināms, ka Ēkā tiesiski neatrodas neviena normatīvajos aktos noteiktā kārtībā reģistrēta izglītības iestāde. Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 14.jūlija noteikumu Nr.397 "Izglītības iestāžu un citu Izglītības likumā noteiktu institūciju reģistrācijas kārtība" 11.punktu, pirms izglītības iestādes vai institūcijas reģistrēšanas Izglītības kvalitātes valsts dienests pārliecinās, vai izglītības īstenošanas vietas telpas atbilst higiēnas un drošības prasībām, tai skaitā būvei noteiktajām prasībām. Tā kā izglītības iestādes vai institūcijas darbības vieta - telpas uzskatāmas par publiskām, attiecībā uz tām jāievēro arī būvniecības normatīvo aktu prasības. Tā kā Ēkā minētās izglītības iestādes vai izglītības programmu īstenošanas vietas nav reģistrētas, strīdus telpu izmantošana atbilstoši lietošanas veida kodam 1263 nav tiesiski iespējama.

Papildus Birojs pārbaudīja arī informāciju par iespējamu izglītības programmu īstenotāju tiesisku atrašanos Ēkā Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Interešu un pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšanas komisijas tīmekļa vietnē un starp tajā esošajām licencētajām programmām nekonstatēja tādu, kura tiktu īstenota Ēkā.

[2.3] Attiecībā uz pieteicējas norādi par Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumu Nr.1620 "Noteikumi par būvju klasifikāciju" (turpmāk – noteikumi Nr.1620) spēkā neesamību un arī to, ka šie noteikumi nav attiecināmi uz pieteicējas gadījumu, Birojs norāda, ka Sākotnējais lēmums izdots 2017.gada 16.maijā, savukārt noteikumi Nr.1620 spēku zaudēja 2017.gada 1.jūnijā, tātad atsauce uz tiem Sākotnējā lēmumā bijusi tiesiska.

Ēkas lietošanas veids tiek norādīts kadastrālās uzmērīšanas lietā un ēkas faktiskajam izmantojumam jāatbilst tam pēc būtības. Birojs nekonstatē lietā esošus ticamus un pietiekamus pierādījumus tam, ka Ēkā atrastos un likumīgi darbotos kāda no noteikumu Nr.1620 pielikuma 89.punktā minētajām iestādēm. Tāpat arī nav pamata apšaubīt Atzinumā būvinspektora konstatēto attiecībā uz strīdus telpu aprīkojumu, kas liecina par to faktisko lietošanas veidu. Savukārt pieteicējas atsauce uz Latvijas universitātes pasniedzējas Ā.Zaicevas lekciju ciklu un tajā ietverto viedokli par apmācību veidiem nav pietiekams pamats atzīt, ka strīdus telpas tiek izmantotas atbilstoši tiesiskajam lietošanas veidam. Biroja ieskatā minētais privātpersonas viedoklis nav cēloniskā sakarā ar nepieciešamību izstrādāt būvniecības dokumentāciju gadījumos, kad mainās telpu lietošanas veids bez pārbūves. Tāpat arī pieteicējas iesniegtie Ēkas nomnieku apliecinājumi par to, ka kādas Ēkas telpas tiek lietotas darbinieku apmācību un kvalifikācijas celšanas vai produktu apmācību vajadzībām, nekādā veidā neapliecina attiecīgo telpu izmantošanu atbilstoši to tiesiskajam lietošanas veidam, turklāt telpu lietošanas veids vērtējams kontekstā ar telpu lietotāja darbības veidu, t.sk. uzņēmējdarbības jomu, savukārt telpu nomas līgumi, kuros, iespējams, norādīts nomnieka darbības veids, nav pamats tiesiskai telpu lietošanas veida maiņai.

[2.4] Birojs norāda, ka apstāklis, ka būve ir nodota ekspluatācijā, nepiešķir tiesības tās īpašniekam mainīt būves vai atsevišķu telpu lietošanas veidu, ignorējot būvniecības normatīvo aktu prasības. Ja attiecīga lietošanas veida maiņai bez pārbūves nav izstrādāta un saskaņota būvniecības dokumentācija, kā arī atbilstošas izmaiņas reģistrētas Kadastra informācijas sistēmā, nepārprotami secināms, ka šādu telpu izmantošana neatbilstoši kadastrālās uzmērīšanas lietā norādītajam lietošanas veidam pārkāpj Būvniecības likuma 21.panta otrajā daļā ietverto pienākumu izmantot būvi tikai atbilstoši projektētajam lietošanas veidam.

[3] Nepiekrītot Lēmumam pieteicēja ar pieteikumu vērsās tiesā. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Lēmumā nepamatoti norādīts, ka strīdus telpās neatrodas neviena izglītības iestāde, kura būtu reģistrēta Izglītības iestāžu reģistrā un Izglītības likumā noteikto institūciju reģistrā, un tādēļ strīdus telpu izmantošana lietošanas veida kodam 1263 nav tiesiski iespējama.

Noteikumos Nr.1620 klasifikācijas kods 1263 tika skaidrots ne tikai kā "izglītības iestāde, skola", bet arī kā "u.tml., (..) zinātniskās pētniecības iestāžu ēkas, zinātniskās pētniecības laboratorijas, meteoroloģiskās stacijas, observatoriju ēkas". Tādējādi minētajos reģistros ir ne visi klasifikācijas koda 1263 pazīmēm atbilstošu telpu lietotāji.

[3.2] Pieteicēja neuzskata, ka ir pamatoti šobrīd piemērot spēku zaudējušo noteikumu Nr.1620 normas un, balstoties galvenokārt tikai uz šiem noteikumiem, izdot nelabvēlīgu administratīvo aktu.

[3.3] Pieteicējasprāt iesniegtie nomnieku (SIA "Premier Restaurant Latvia", SIA "Circle K Latvia" un SIA "Samsung Elektronics Baltics") apliecinājumi pierāda vismaz to, ka ēkā /adrese/, t.sk. strīdus telpās, tiek īstenota kāda izglītības programma, piemēram, "ārpus formālās izglītības organizēta interesēm un pieprasījumam atbilstoša izglītojoša darbība". Birojs nav skaidrojis, vai norādītās darbinieku apmācības un kvalifikācijas paaugstināšanas nodarbības, organizētās produktu apmācības sadarbības partneriem nav starp Rīgas pašvaldības licencētajām programmām, ja apmācības veic juridiskās un fiziskās personas, kuras nav reģistrētas Izglītības iestāžu reģistrā (Izglītības likuma 46.panta piektā daļa.), vai apmācības nav veikusi kāda juridiskā vai fiziskā persona, kas ir reģistrēta Izglītības iestāžu reģistrā un kurai attiecīgi nevajag pašvaldības licenci (Izglītības likuma 46.panta piektā daļa).

[3.4] Pieteicējasprāt, Būvniecības likuma 18.panta otrās daļas, 21.panta otrās daļas un septītās daļas 4.punkta mērķis ir nepieļaut, ka kāda būve tiek izmantota, apdraudot drošību, vidi, stabilitāti u.c., piemēram, "dzīvojamā ēka" tiek izmantota kā "ārstniecības, veselības aprūpes, sociālās aprūpes un rehabilitācijas iestāžu būves". Jebkurā biroju ēkā var izvietot vismaz pieaugušo neformālās izglītības iestādi, neapdraudot ne drošību, vidi, stabilitāti, un otrādāk - izglītības iestādes ēkās - birojus. Tādējādi apšaubāms, ka, tikai pamatojoties uz noteikumu Nr.1620 normām, kuras nav saistītas ar būvniecību, projektēšanu, būvdarbiem, ugunsdrošību u.c. ar būvniecību saistītām jomām, var apgalvot, ka izglītības iestādes atrašanās vai kādas izglītības programmas īstenošana biroju ēkā neatbilst ēkas "projektētajam lietošanas veidam".

[4] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā Birojs neatzina pieteikumu pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem. Papildus paskaidrojumā norāda sekojošo.

[4.1] Noteikumi Nr.1620 gan Sākotnējā lēmuma, gan Lēmuma pieņemšanas procesā tika izmantoti kā pakārtots normatīvais akts, proti, primāri saskaņā ar Būvniecības likuma 18.panta otro daļu Biroja būvinspektors konstatēja patvaļīgu būvniecību (strīdus telpu izmantošanu neatbilstoši to projektētajam lietošanas veidam). Salīdzinot situāciju dabā ar ierakstiem Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietā attiecībā uz strīdus telpām, būvinspektors

secināja, ka telpu iekārtojums, tajās izvietotās iekārtas un priekšmeti liecina par konkrēto telpu izmantošanu biroja darba nodrošināšanai. Tā kā Biroja rīcībā pēc publiski pieejamās informācijas pārbaudes un Ēkas īpašnieka atteikuma sniegt ziņas par strīdus telpu nomnieku uzņēmējdarbības veidiem nebija pierādījumu (citas informācijas) par to, ka strīdus telpas tiktu izmantotas kā izglītības iestāžu telpas, Birojs pieņēma Sākotnējo lēmumu, ar kuru konstatēja patvaļīgas būvniecības faktu (strīdus telpu izmantošanu neatbilstoši to projektētajam un Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietā norādītajam lietošanas veidam) un uzdeva Ēkas īpašniekam līdz 2017.gada 31.decembrim to novērst. Analizējot Sākotnējo lēmumu, redzams, ka atsaukšanās uz noteikumos Nr.1620 norādīto attiecīgo telpu grupas raksturojumu bija tikai viena no minētā lēmuma pamatojuma sastāvdaļām, kas precizēja klasifikācijas kodā 1263 (izglītības iestāžu telpas) ietverto telpu veidu uzskaitījumu.

[4.2] Savu darbinieku apmācība, kvalifikācijas paaugstināšanas kursi un produktu apmācība sadarbības partneriem neietilpst jēdziena "izglītības iestāde" tvērumā atbilstoši Izglītības likuma 1.panta 7.punktam, bet uzskatāma par vienu no komercsabiedrības iekšējās darbības virzieniem, kura mērķis ir nodrošināt savu darbinieku atbilstību uzņēmuma īstenotās komercdarbības vajadzībām vai potenciālo klientu iepazīstināšanu ar uzņēmuma produkciju, visticamāk, tās tālākas realizēšanas (pārdošanas) veicināšanai.

Pieteicēja nav identificējusi telpas, kas minētas Ēkas nomnieku Birojam iesniegtajos apliecinājumos, bet savus apsvērumus paudusi vispārināti un nekonkrēti. Papildus minētajam Birojs uzskata, ka īslaicīga telpu izmantošana savu darbinieku apmācībai tādu uzņēmumu telpās, kuru darbība nav saistīta ar izglītības iestāžu darbību, kvalificējama kā attiecīgo telpu lietošana biroja vajadzībām (saskaņā ar noteikumiem Nr.1620 (klasifikācijas kods 1220 – telpas darījumiem un dažādiem administratīviem mērķiem)).

[4.3] Lietā nav strīda par Ēkas galveno lietošanas veidu (kam jāsakrīt ar projektēto lietošanas veidu, pretējā gadījumā konstatējama patvaļīga būvniecība), bet par atsevišķu telpu izmantošanu neatbilstoši to projektētajam lietošanas veidam, tas ir, neatbilstoši Ēkas kadastrālās izmērīšanas lietā norādītajam konkrēto telpu lietošanas veidam. Birojs paskaidro, ka Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietā katrai telpai norādīts tās lietošanas veids atbilstoši projektā (sākotnējā būvprojektā vai pārbūves darbu būvprojektā) norādītajam, saskaņā ar kuru minētā Ēka, telpu grupa/grupas vai telpa/telpas pieņemtas ekspluatācijā. Līdz ar to būvinspektors, veicot publiskas Ēkas ekspluatācijas pārbaudi, salīdzina, vai konkrētas telpas lietošanas veids atbilst Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietā norādītajam, un neatbilstības gadījumā konstatē patvaļīgas būvniecības faktu savā atzinumā (kas nav administratīvs akts) atbilstoši Būvniecības likuma 18.panta otrajā daļā norādītajam.

Konkrētajā gadījumā būvniecības dokumentācijas par strīdus telpu lietošanas veida maiņu nebija ne Ēkas īpašniekam, ne Rīgas pilsētas būvvaldē; Ēkas īpašnieks jebkādu informāciju par strīdus telpu nomnieku darbības jomu sniegt atteicās, bet publiski pieejamā informācija liecināja, ka Ēkā nav reģistrētas izglītības iestādes vai iestādes, kas īsteno kādu no atbilstoši reģistrētām izglītības programmām, tādēļ Lēmumā strīdus telpu izmantošana pamatoti kvalificēta ka patvaļīga būvniecība.

[5] Administratīvā procesa likuma 112.[1] panta pirmā daļa noteic, ka administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi.

Savukārt minētā panta ceturtā daļa noteic, ka tiesa lietu mutvārdu procesā tiesas sēdē izskata, ja pirmās instances tiesai to lūdzis pieteicējs (..).

Tā kā pieteicēja tiesai nav lūgusi lietu izskatīt mutvārdu procesā, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 112.[1] panta pirmajai daļai lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, rakstveida procesā izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar procesa dalībnieku lietā iesniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem, secina, ka pieteikums nav pamatots.

[7] Lietā noskaidrojams, vai Birojs pamatoti nolēma uzdot pieteicējai SIA "EfTEN Dunte" līdz 2017.gada 31.decembrim saskaņot atbilstošu būvniecības dokumentāciju Rīgas pilsētas būvvaldē, lai novērstu 2017.gada 13.marta atzinumā Nr.4-2.1-2017-133-3765 konstatētās patvaļīgās būvniecības sekas pieteicējas ēkā /adrese/.

[8] Saskaņā ar Būvniecības likuma 21.panta pirmo daļu pēc būvdarbu pabeigšanas būvniecības ierosinātājs nodrošina būves novietojuma uzmērījumu veikšanu un pieņem būvi ekspluatācijā.

Minētā panta otrā daļa noteic, ka būvi aizliegts izmantot līdz tās pieņemšanai ekspluatācijā, izņemot šā panta trešajā daļā minētos gadījumus. Ekspluatācijā pieņemto būvi izmanto tikai atbilstoši projektētajam lietošanas veidam.

Savukārt saskaņā ar šā likuma 21.panta ceturto daļu būves īpašniekam jānodrošina būves un tās elementu uzturēšanu ekspluatācijas laikā, lai tā atbilstu šā likuma 9.panta otrajā daļā būvei noteiktajām būtiskām prasībām, proti, tādām prasībām kā mehāniskā stiprība un stabilitāte, ugunsdrošība, higiēna, nekaitīgums un vides aizsardzība, lietošanas drošība un vides pieejamība, akustika (aizsardzība pret trokšņiem), energoefektivitāte, ilgtspējīga dabas resursu izmantošana.

Saskaņā ar Būvniecības likuma 21.panta piekto daļu būvinspektoram ir tiesības apmeklēt fiziskajām un juridiskajām personām piederošās būves un atsevišķas telpas, lai kontrolētu ekspluatācijas atbilstību normatīvajiem aktiem, tai skaitā būves drošumu. Minētā panta sestā daļa noteic, ka būvinspektors, kontrolējot ekspluatācijā pieņemtas būves drošumu, veic vispārīgu vizuālo apskati, kuras laikā fiksē un novērtē redzamos bojājumus un sagatavo atzinumu. Apskates rezultāti var būt par pamatu būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu detalizētai tehniskajai izpētei. Publiskas ēkas apskati veic un atzinumu sagatavo birojā nodarbināts būvinspektors.

Būvniecības likuma 21.panta septītajā daļā noteikts, ka būvju ekspluatācijas uzraudzības ietvaros, ņemot vērā atzinumā konstatēto, birojs atbilstoši kompetencei var pieņemt šādus lēmumus:

1) uzdot veikt būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu tehnisko izpēti;

2) uzdot novērst konstatēto bīstamību, informējot par to pašvaldību;

3) ja konstatēta būves bīstamība, — aizliegt tās ekspluatāciju līdz bīstamības novēršanai;

4) ja būve vai atsevišķa telpa tiek izmantota neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam, – aizliegt būves vai atsevišķas telpas ekspluatāciju un uzdot atjaunot iepriekšējo stāvokli.

[9] No lietas materiāliem konstatējams, ka Ēka pieņemta ekspluatācijā 2007.gadā, tai ir 8 virszemes un 1 pazemes stāvs. Ēkas 1.stāvā, 6.stāvā un 7.stāvā atrodas biroju telpas (lietošanas veida kods 1220 - biroja telpu grupa), 2.stāvā un 5.stāvā - apmācību telpas (lietošanas veida kods 1263 - izglītības iestāžu telpu grupa), 3.stāvā un 4.stāvā - zinātniskās pētniecības telpas (lietošanas veida kods 1263 - izglītības iestāžu telpu grupa), 8.stāvā - tehniskās telpas (lietošanas veida kods 1274 – cita, iepriekš neklasificēta telpu grupa).

Atbilstoši Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietai Ēkas kadastrālā uzmērīšana pēdējo reizi veikta 2016.gada 5.decembrī un Ēkas galvenais

lietošanas veids ir "Skolas, universitātes un zinātniskajai pētniecībai paredzētās ēkas" (lietošanas veida kods 1263), par to lietā strīda nav.

Birojs Lēmumā ir norādījis konkrētas telpas, kurās konstatēti pārkāpumi - to lietošana neatbilstoši kadastrālās uzmērīšanas lietā norādītajam lietošanas veidam:

1) Ēkas 2.stāva apmācību telpas Nr.9, Nr.14, Nr.15, Nr.16., Nr.21, Nr.22, Nr.32, Nr.40, Nr.61, Nr.68, Nr.69 un Nr.70 tiek izmantotas kā biroja telpas;

2) Ēkas 3.stāva darba telpa Nr.37 tiek izmantota kā atpūtas telpa;

3) Ēkas 3.stāva apmācību telpas Nr.47, Nr.48, Nr.49, Nr.50 un Nr.71 tiek izmantotas kā biroja telpas;

4) Ēkas 5.stāva apmācību telpas Nr.3, Nr.4., Nr.5, Nr.8, Nr.12, Nr.44, Nr.45, Nr.58. Nr.60, Nr.61, Nr.62, Nr.73, Nr.74 tiek izmantotas kā biroja telpas;

5) Ēkas 5.stāva darba telpa Nr.44 tiek izmantota kā biroja telpa;

6) 6.stāva biroja telpa Nr.44 tiek izmantota kā konferenču telpa;

7) 7.stāva biroja telpa Nr.15 tiek izmantota kā konferenču telpa.

No lietā esošās Izglītības kvalitātes valsts dienesta 2017.gada 10.jūlija vēstules Nr.2-13/107 *(lietas 59.lapa)* redzams, ka nevienai izglītības iestādei Ēkā nav reģistrēta ne juridiskā adrese, ne izglītības programmu īstenošanas vietas adrese. Līdz ar to secināms, ka Ēkā tiesiski neatrodas neviena normatīvajos aktos noteiktā kārtībā reģistrēta izglītības iestāde. Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 14.jūlija noteikumu Nr.397 "Izglītības iestāžu un citu Izglītības likumā noteiktu institūciju reģistrācijas kārtība" 11.punktu, pirms izglītības iestādes vai institūcijas reģistrēšanas Izglītības kvalitātes valsts dienests pārliecinās, vai izglītības īstenošanas vietas telpas atbilst higiēnas un drošības prasībām, tai skaitā būvei noteiktajām prasībām. Tā kā izglītības iestādes vai institūcijas darbības vieta - telpas uzskatāmas par publiskām, attiecībā uz tām jāievēro arī būvniecības normatīvo aktu prasības. Tā kā Ēkā minētās izglītības iestādes vai izglītības programmu īstenošanas vietas nav reģistrētas, strīdus telpu izmantošana atbilstoši lietošanas veida kodam 1263 tiesiski nav pieļaujama.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka Birojs pamatoti atzina, ka pieteicēja iepriekš spriedumā norādītās Ēkas strīdus telpas ekspluatē neatbilstoši to lietošanas veidam.

Bez tam tiesa norāda, ka arī pieteicējas iesniegtie Ēkas nomnieku apliecinājumi *(lietas 64.-67.lapa)* par to, ka kādas Ēkas telpas tiek lietotas darbinieku apmācību un kvalifikācijas celšanas vai produktu apmācību vajadzībām, neapliecina attiecīgo telpu izmantošanu atbilstoši to tiesiskajam lietošanas veidam, turklāt telpu lietošanas veids vērtējams kontekstā ar telpu lietotāja darbības veidu, t.sk. uzņēmējdarbības jomu, savukārt telpu nomas līgumi, kuros, iespējams, norādīts nomnieka darbības veids, nav pamats tiesiskai telpu lietošanas veida maiņai.

[10] Tiesa norāda, ka konkrētajā lietā nav strīda par Ēkas galveno lietošanas veidu (kam jāsakrīt ar projektēto lietošanas veidu, pretējā gadījumā konstatējama patvaļīga būvniecība), bet par atsevišķu telpu izmantošanu neatbilstoši to projektētajam lietošanas veidam, tas ir, neatbilstoši Ēkas kadastrālās izmērīšanas lietā norādītajam konkrēto telpu lietošanas veidam. Lietā nav strīda arī par to, ka Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietā katrai telpai norādīts tās lietošanas veids atbilstoši projektā (sākotnējā būvprojektā vai pārbūves darbu būvprojektā) norādītajam, saskaņā ar kuru minētā Ēka, telpu grupa/grupas vai telpa/telpas pieņemtas ekspluatācijā. Līdz ar to būvinspektors, veicot pieteicējas publiskas Ēkas ekspluatācijas pārbaudi, salīdzināja, vai konkrētas telpas lietošanas veids atbilst Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietā norādītajam, un konstatējot neatbilstības norādīja patvaļīgas būvniecības faktu savā atzinumā atbilstoši Būvniecības likuma 18.panta otrajā daļā norādītajam.

Tiesa arī norāda, ka pieteicējai būvniecības dokumentācijas par strīdus telpu lietošanas veida maiņu nebija, tādas dokumentācijas nebija Rīgas pilsētas būvvaldē. Ēkas īpašnieks nav sniedzis informāciju par strīdus telpu nomnieku darbības jomu, bet publiski pieejamā informācija Biroja veiktās pārbaudes laikā liecināja, ka Ēkā nav reģistrētas izglītības iestādes vai iestādes, kas īsteno kādu no atbilstoši reģistrētām izglītības programmām, tādēļ Lēmumā strīdus telpu izmantošana pamatoti kvalificēta ka patvaļīga būvniecība.

[11] Attiecībā uz pieteikumā norādīto, ka Noteikumi par būvju klasifikāciju zaudējuši spēku, tiesa norāda, ka Biroja sākotnējais lēmums pieņemts 2017.gada 16.maijā, savukārt minētie noteikumi spēku zaudējanbsp; 2017.gada 1.jūnijā, tas ir, divas nedēļas pēc sākotnējā lēmuma pieņemšanas. Kā izriet no Valsts zemes dienesta valsts un pašvaldību iestādēm adresētās 2017.gada 31.maija vēstules Nr.2-04/158 "Par būvju klasifikācijas piemērošanu no 2017.gada 1.jūnija" *(lietas 68.lapa)*, kur Valsts zemes dienests norādījis, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma 15.panta divpadsmitajā daļā noteiktajam iestāde nedrīkst atteikties izlemt jautājumu, pamatojoties uz to, ka šis jautājums nav noregulēts ar likumu vai citu ārējo normatīvo aktu (iestāžu juridiskās obstrukcijas aizliegums), iestāde nedrīkst atteikties piemērot tiesību normu, pamatojoties uz to, ka šī tiesību norma neparedz piemērošanas mehānismu, ka tas nav pilnīgs vai nav izdoti citi normatīvie akti, kas tuvāk regulētu attiecīgās tiesību normas piemērošanu un līdz ar to Noteikumi par būvju klasifikāciju piemērojami līdz brīdim, kamēr stāsies spēkā Ministru kabineta noteikumi par jaunas būvju klasifikācijas apstiprināšanu.

Līdz ar to minētais pieteicējas arguments ir noraidāms.

[12] Pieteicēja uzskata, ka apšaubāms, ka, tikai pamatojoties uz noteikumu Nr.1620 normām, kuras nav saistītas ar būvniecību, projektēšanu, būvdarbiem, ugunsdrošību u.c. ar būvniecību saistītām jomām, var apgalvot, ka izglītības iestādes atrašanās vai kādas izglītības programmas īstenošana biroju ēkā neatbilst ēkas "projektētajam lietošanas veidam".

Tiesa norāda, ka no lietas materiāliem redzams, ka Noteikumi par būvju klasifikāciju gan sākotnējā lēmuma, gan Lēmuma pieņemšanas procesā tika izmantoti kā pakārtots normatīvais akts. Sākotnēji saskaņā ar Būvniecības likuma 18.panta otro daļu Biroja būvinspektors konstatēja patvaļīgu būvniecību (strīdus telpu izmantošanu neatbilstoši to projektētajam lietošanas veidam). Salīdzinot situāciju dabā ar ierakstiem Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietā attiecībā uz strīdus telpām, būvinspektors secināja, ka telpu iekārtojums, tajās izvietotās iekārtas un priekšmeti liecina par konkrēto telpu izmantošanu biroja darba nodrošināšanai. Tā kā Biroja rīcībā pēc publiski pieejamās informācijas pārbaudes un Ēkas īpašnieka atteikuma sniegt ziņas par strīdus telpu nomnieku uzņēmējdarbības veidiem nebija pierādījumu (citas informācijas) par to, ka strīdus telpas tiktu izmantotas kā izglītības iestāžu telpas, Birojs pieņēma sākotnējo lēmumu, ar kuru konstatēja patvaļīgas būvniecības faktu (strīdus telpu izmantošanu neatbilstoši to projektētajam un Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietā norādītajam lietošanas veidam) un uzdeva Ēkas īpašniekam līdz 2017.gada 31.decembrim to novērst. Izvērtējot sākotnējo lēmumu, redzams, ka atsaukšanās uz Noteikumos par būvju klasifikāciju norādīto attiecīgo telpu grupas raksturojumu bija tikai viena no minētā lēmuma pamatojuma sastāvdaļām, kas precizēja klasifikācijas kodā 1263 (izglītības iestāžu telpas) ietverto telpu veidu uzskaitījumu.

[13] Apkopojot šajā spriedumā norādīto, tiesa atzīst, ka Lēmums atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet pieteicējas pieteikums par nepamatotu un noraidāmu.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-290.pantu, 291.panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

noraidīt SIA "EfTEN Dunte" pieteikumu par Būvniecības valsts kontroles biroja 2017.gada 9.augusta lēmuma Nr. 2-2.1-2017-5 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis S.Linkevičs